

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ: ΙΘ'. ΚΥΡΙΑΚΗ.

Ὁ πανσεβέστατος Ἀπόστολος Παῦλος συλλογίζομενος, ὅτι οἱ μὲν διδῶνται τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἐμποδίζουσι τὸν πολυπλασιασμόν τῆς πίσεως, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔχει δύναμιν, ἵνα καταργήσῃ αὐτούς, τότε σὴν θλίψιν ὑπὲρ τούτου ἠσθάνετο, ὥστε τρίς παρεκάλεσε τὸν Κύριον, ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐτόν· « Ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ » (1). Ὅταν δὲ ἐπληροφορήθῃ, ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ θέλημα

τοῦ Θεοῦ, καθότι ὅπου ἀσθενεῖ καὶ ἀδυνατεῖ ἢ φύσις, ἐκεῖ φανεροῦται ἡ τελειότης τῆς θείας δυνάμεως, τότε μετέβαλε τὴν θλίψιν εἰς ἠδονήν, τότε μετὰ χαρᾶς ἐκαυχᾶτο, ὅτι ἐστὶν ἀσθενής καὶ ἀδύνατος· « Ἦδιστα » οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου » (2). Τότε ἀρεστὰ ἐγένοντο εἰς αὐτὸν πάντα, ὅσα ἐπάσχευεν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Εὐαγγελίου· « Διὸ εὐδοκῶ, ἔλεγον, ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὑβρεσιν, ἐν ἀνάγ-

(1) Ε. Κορ. 12, 8.

(2) Αὐτ. 9.

» καις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ
 » Χριστοῦ » (1). Τότε μεγαλοφώνως ἐκή-
 ρυττεν, ὅτι, ὅταν κατὰ φύσιν ἀσθενῇ, τότε
 κατὰ χάριν δυνατός ἐστιν. « Ὅταν γὰρ
 » ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι ». Τί δὲ δι-
 δάσκει ἡμᾶς τοῦτο τὸ ἅγιον τοῦ Παύλου
 παράδειγμα; Αὐτό, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί,
 διδάσκει, ποῖόν ἐστι τὸ βάλαμον, τὸ ἰα-
 τρεῦον πᾶσαν θλίψιν καὶ ὀδύνην· πάντες
 χρεῖαν ἔχομεν τούτου τοῦ ἐπουρανίου βαλ-
 σάμου, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐστιν ἀμέτοχος τῶν
 ἐν τῷ κόσμῳ θλίψεων, πάντες δὲ πυκνὰ
 πίνομεν τὰ πικρὰ τῶν θλίψεων ποτήρια,
 « Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἐξετε » (2). Ἄλλὰ
 ποῖόν ἐστι τὸ τοιοῦτον θεραπευτικὸν βάλ-
 σαμον; ἐκεῖνό ἐστιν, ὅπερ μετέβαλε τὸν
 σκόλοπα τοῦ Παύλου εἰς ἡδονήν. Τί ἐθερά-
 πευσε τὴν ὑπερβολικὴν λύπην τοῦ Παύλου;
 Οὐδὲν ἄλλο, εἰ μὴ ἡ πληροφορία, ὅτι κατὰ
 θεῖαν θέλησιν ἔπασχεν. Ἐὰν οὖν καὶ ἡμεῖς
 πληροφορηθῶμεν, ὅτι πᾶσα δυστυχία καὶ
 ὀδύνη ἐκ Θεοῦ ἐστιν, αὐτὴ ἡ πληροφορία
 γίνεται βάλαμον θεραπευτικὸν πάσης ὀδυ-
 νης καὶ θλίψεως.

Ἄλλ' ὅταν ἐγὼ, λέγεις, βλέπω, ὅτι κα-
 τήνητησα εἰς τὴν ἐσχάτην πτωχείαν, ἐπει-
 δὴ οἱ λησταὶ ἤρπασαν πάντα τὰ ὑπάρχον-
 τά μου· ἢ ὅτι κατεστάθην ἰδιώτης καὶ χυ-
 δαῖος, ἐπειδὴ οἱ φθονεροὶ ἐστέρησάν με τῆς
 ἀξίας μου· ἢ ὅτι ἠσθένησα βαρέως, ἐπειδὴ
 ἡ δυσκρασία τοῦ ἀέρος ἔβλαψε τὴν ὑγείαν
 μου· τότε πόθεν δύναμαι πληροφορηθῆναι,
 ὅτι ἡ θλίψις μου ἐπῆλθέ μοι ἐκ χειρὸς Κυ-
 ρίου. Πόθεν; ἐκ τῆς πίστεώς σου· οὐ πι-
 στεύεις, ὅτι ὁ Θεὸς μετέρχεται ὡς ὄργανα
 τῆς παντοδυναμίου αὐτοῦ θελήσεως καὶ τοὺς
 ἀνθρώπους καὶ τὰ στοιχεῖα, καθὼς μετῆλ-

θε τὸν Φαραῶ καὶ τὸν ἀέρα, καὶ τὸ ὕδωρ,
 καὶ τὸ πῦρ, καὶ τὴν γῆν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ εἰς
 τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως; Οὐ πιστεύεις ὅτι
 « Θεὸς μέγας Κύριος, καὶ βασιλεὺς μέγας
 » ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
 » τοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ τὰ ὕψη τῶν
 » ὄρεων αὐτοῦ εἰσιν. Ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ
 » θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν, καὶ
 » τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν » (3);
 Οὐχ ὁμολογεῖς, ὅτι « Κύριος θανατοῖ καὶ
 » ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.
 » Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ
 » καὶ ἀνυψοῖ· ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα,
 » καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, καθίσαι
 » μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνου δόξης
 » κατακληρονομεῖν αὐτόν » (4); Οὐκ ἀκού-
 εις τὸν Κύριόν σου, ὅστις εἰπὼν· « Ὑμῶν
 » δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθ-
 » μημέναι εἰσίν » (5)· ἐφάνέρωσε διὰ τού-
 του, ὅτι πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ αὐτὰ
 δηλονότι τὰ μικρότατα αὐτὸς διευθύνει, καὶ
 οἷς οἶδε κρίμασι διατάσσει καὶ διορίζει; ἐὰν
 πιστεύης, ὅτι ἐστὶ Θεὸς ἀναγκάζεσαι πι-
 στεῦσαι, ὅτι περὶ πάντων προνοεῖ, διότι,
 ἐὰν μὴ περὶ πάντων προνοῇ, οὐ προνοεῖ,
 ἢ καθότι οὐ δύναται, ἢ καθότι οὐ θέλει, τὸ
 πρῶτόν ἐστιν ἀδυναμία· τὸ δεύτερον κακία·
 καὶ τὰ δύο δὲ εἰσι πάθη ἀπέχοντα ἀπὸ τῆς
 ἀπαθεστάτης καὶ παντοδυναμίου καὶ πανυ-
 περτελείου φύσεως τῆς θεότητος περισσό-
 τερον, ἢ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Βλέπεις
 οὖν, ὅτι ἐὰν πιστεύης, ὅτι ἐστὶ Θεός, ἔχεις
 πληροφορίαν, ὅτι καὶ ἡ συμφορὰ καὶ ἡ λύπη
 καὶ ἡ ἀσθένεια, καὶ εἴτι ἄλλο πάσχεις, ἐκ
 Θεοῦ ἐστιν.

Ἐπειδὴ οὖν πάντες οἱ πιστοὶ τοιαύτην
 ἔχομεν πληροφορίαν, ἀκούσατε πῶς ἐκ τῆς

(1) Β'. Κορ. 10. (2) Ἰωάν. 16, 33. (3) Ψαλ. 94, 3.—5. (4) Α'. Βασ. 1, 6,—8. (5) Ματθ. 10, 30.

πληροφορίας ταύτης προέρχεται τῶν θλίψεων ἢ παρηγορία. Πολλά εἰσι τοῦ Θεοῦ τὰ ὀνόματα, ἐπίσημον δὲ μεταξύ τούτων καὶ πανένδοξον τὸ ὄνομα πατῆρ· τοῦτο τὸ ὄνομα ὡς δηλωτικὸν τῆς ἀγάπης καὶ εὐσπλαγχνίας αὐτοῦ, τόσοσ ἀρεστόν ἐστιν εἰς αὐτόν, ὥστε οὐ μόνον ἠυδόκησεν, ἵνα γραφῆ εἰς πάμπολλα μέρη τῶν ἀγίων αὐτοῦ Γραφῶν, ἀλλὰ καὶ διέταξεν, ἵνα, ὅταν προσευχόμεθα, ὀνομάζωμεν αὐτόν πατέρα.

« Οὕτως οὖν, εἶπε, προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πατέρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς » (1). Ἐπειδὴ οὖν καὶ λέγεται, « καὶ ἔστι πατήρ ἡμῶν ὁ Θεός, ἀκόλουθόν ἐστιν, ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ πεμπομένη ἡμῖν τιμωρία πατρικὴ ἐστίν, ἥγουν συμφέρουσα καὶ ὠφέλιμος· διότι ποῖος πατήρ παιδεύει τὸν υἱόν αὐτοῦ οὐχ ἵνα ὠφελήσῃ, ἀλλ' ἵνα θλάψῃ αὐτόν; ἐπειδὴ, λέγω, πατήρ ἐστι, καὶ πατήρ τοσοῦτον φιλοτεκνος, ὥστε τόσοσ ἀγάπην ἔχει πρὸς τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὅσῃν οὐδεὶς ἄλλος. « Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ » (2)· φανερόν ἐστιν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ παιδεύσις ἀγάπῃ ἐστίν, ἐλεός ἐστι καὶ εὐεργεσία· παιδεύει, ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν θλάσῃ. « Ἡρπαγή, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ » (3). Παιδεύει, ἵνα διορθώσῃ. « Καὶ ἡ παιδεία Κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὦτα. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω » (4). Παιδεύει, ἵνα ἐλεήσῃ, « Ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν μάστιγι τὰς ἀδικίας αὐτῶν· τὸ δὲ ἐλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν » (5). Παιδεύει, ἵνα δοκιμάσῃ καὶ δοξάσῃ· « Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἔδο-

» κίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς » (6). Παιδεύει ὀλίγον, ἵνα εὐεργετήσῃ πολὺ. « Καὶ ὀλίγα » παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται » (7). Ἐὰν τὸ χρυσίον εἶχεν αἰσθησιν καὶ φωνήν, ἐκραύγαζεν ἀναμφιβόλως, καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν χρυσοχόον· βάλε με εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ φλογίζέ με· διότι ὅσον με φλογίζεις, τόσοσ με καθαρίζεις.

Στενοχωρούμεθα ἀληθῶς, ὅταν καταπίνωμεν τὰ ἱατρικά, καὶ ναυτιῶμεν καὶ πάσχομεν· τρέμομεν ἀληθῶς καὶ ὀδυνώμεθα, ὅταν ὁ χειροῦργος ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἵνα κόψῃ τὸ σεσηπὸς ἡμῶν μέλος· ὅμως ἐπειδὴ πιστεύομεν, ὅτι αὐτὰ διώκουσι τὸν θάνατον, καὶ φέρουσι τὴν ζωὴν, καταπαύουσι τῆς ἀρρώστιας τοὺς πόνους, καὶ προξενούσι τῆς υγείας τὴν ἡδονήν, οὐ μόνον ὑποφέρομεν καὶ τῶν ἱατρικῶν τὴν ἐνόχλησιν, καὶ τῆς διατομῆς τοὺς φόβους, ἀλλὰ καὶ ζητοῦμεν αὐτὰ παρὰ τῶν ἱατρῶν καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτοῖς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ· πολλῶ μᾶλλον ὅστις πεπληροφορημένος ἐστίν, ὅτι ὁ Θεός διὰ τῆς συμφορᾶς ἐμποδίζει τὰ θλάπτοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέφει αὐτόν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπώλειας, καὶ ἐπιχέει θεραπευτικὸν ἔλεος ἐπὶ τὰς πληγὰς τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ παιδεύει αὐτόν πρὸς καιρὸν ὀλίγον, ἵνα ἀναπαύσῃ καὶ εὐεργετήσῃ αὐτόν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἐκεῖνος οὐ μόνον αἰσθάνεται ἐλάφρυνσιν τῶν πόνων καὶ παρηγορίαν τῶν θλίψεων, ἀλλὰ καὶ εὐαρεστεῖται καὶ καθηδύνεται ἐν αὐτοῖς, καθὼς ὁ θεόληπτος Παῦλος.

Ἡ ἄγνοια τῶν μελλόντων γενέσθαι αὐξάνει τὴν ἐν ταῖς συμφοραῖς θλίψιν· ἐπειδὴ

(1) Ματθ. 6, 9. (2) Ἰωάν. 15, 13. (3) Σοφ. 4, 11. (4) Ἦσ. 50, 5. (5) Ψαλ. 88, 32, 33, 34. (6) Σοφ. 3, 6. (7) Αὐτ. 5.

οὐ βλέπομεν, οὐδὲ γινώσκομεν ὅσα πολλὰ-
κις συμβαίνουσιν εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν,
διὰ τοῦτο ὑπερβαλλόντως λυπούμεθα, ὅταν
πίπτωμεν εἰς συμφορὰς καὶ δυστυχίας. Διὰ
τί θλίβεσαι τόσον πολλὰ; διότι ἐστερήθης
τοῦ πλούτου σου; ἀλλ' ἐὰν ἔβλεπες, ὅτι ὁ
πλοῦτός σου ἔμελλε καταποντίσαι σε εἰς
ἀσωτείας, αἵτινες ἔφθειρον τὴν υἰείαν σου,
καὶ ἐσμίκρυνον τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,
ἢ λύπη σου ἐξηλείφετο· διότι προέκρινες
τὴν υἰείαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἀρρώστιας καὶ
τοῦ θανάτου. Διὰ τί λυπεῖσαι; διότι ἐγυ-
μνώθης τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἐξουσίας σου;
ἀλλ', ἐὰν ἔβλεπες, ὅτι ἡ ἀξία καὶ ἡ ἐξου-
σία σου ἔμελλον κατακρημνίσαι σε εἰς ἀδι-
κίας καὶ ἀρπαγὰς καὶ καταδυναστείας, ἐξ
ἧν περιέπιπτες εἰς τὰς κατακρίσεις καὶ τι-
μωρίας τῶν πολιτικῶν νόμων, ἢ λύπη σου
ἔφευγε· διότι προέκρινες τὸν ἰδιωτικὸν βίον
τῆς αἰσχύνης καὶ τιμωρίας. Διὰ τί κλαίεις
πικρῶς, διότι ἀπέθανεν ὁ μονογενὴς σου
υἱός, καὶ ἐγκατελείφθης ἄτεκνος; ἀλλ', ἐὰν
προέβλεπες, ὅτι ὁ υἱός σου ἔμελλε γενέσθαι
φθορεὺς τῶν ὑπαρχόντων σου, ἢ προδότης
τῆς τιμῆς σου, ἢ κλέπτης, ἢ ληστής, τότε
ἢ λύπη οὐχ εὔρισκε τόπον εἰς τὴν καρδίαν
σου· διότι προέκρινες τὴν ἀτεκνίαν μᾶλλον,
ἢ τὰ ποσαῦτα κακά. Διατί κραυγάζεις
καὶ ὀδύρεσαι, καὶ γογγύζεις; διὰ τοὺς
πόνους τῆς ἀσθενείας σου; ἀλλ', ἐὰν προε-
γνώριζες, πόσα κακά ἔμελλε προξενῆσαι
σοι ἡ υἰεία, ἐδίωκες καὶ τὰς κραυγὰς καὶ
τοὺς ὀδυρμούς καὶ τὸν γογγυσμὸν σου·
διότι προέκρινες ἕν κακὸν μᾶλλον, ἢ ἄλλα
πολλὰ καὶ θλιβερώτερα. Γίνεται οὖν ἡ
θλίψις ὑπερβολικὴ ἐν ταῖς συμφοραῖς,
ἐπειδὴ οὐκ ἐσμὲν οὐδὲ προορατικοί, οὐδὲ

προγνωστικοὶ τῶν μελλόντων· ἀλλὰ καὶ
οὐδὲ βλέπομεν, οὐδὲ προγνωρίζομεν τὰ
μέλλοντα, ἔχομεν ὁμῶς τὴν πίστιν, ἣτις
κατευνάζει τὴν θλίψιν, καὶ φέρει τὴν πα-
ρηγορίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον· προσκάλεσον
εἰς τὸν καιρὸν τῆς συμφορᾶς σου τὴν πίστιν,
καὶ ἄκουσον ὅσα αὐτὴ σε διδάσκει· αὐτὴ
λέγει σοι, ὅτι τὰ πάντα ἐκ Θεοῦ, καὶ χωρὶς
τοῦ Θεοῦ οὐδέν· αὐτὴ λέγει σοι, ὅτι ὁ Θεός,
ὡς πατὴρ ὑπὲρ πάντας τοὺς πατέρας φι-
λοστοργότατος, πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν
ἀποστέλλει πρὸς ἡμᾶς τὰς συμφορὰς καὶ
τὰς ἀσθενείας· αὐτὴ λέγει σοι, ὅτι ἡ μικρὰ
καὶ πρόσκαιρος τιμωρία προξενεῖ σοι ἀπέ-
ραντον δόξαν καὶ αἰώνιον βασιλείαν. Ἐὰν
πιστεύσης καὶ πληροφορηθῆς, ὅτι ταῦτά
εἰσιν ἀληθῆ, βέβαια, ἀναντιρρήπα, ἢ τοι-
αύτη πληροφορία γίνεται ἀντιφάρμακον
πάσης θλίψεως· αὐτὴ σπογγίζει τὰ δάκρυα
τῶν ὀφθαλμῶν, γλυκαίνει τῆς ἀρρώστιας
τοὺς πόνους, διασκεδάζει τὴν ζάλην τῆς
ψυχῆς, φέρει γαλήνην καὶ χαρὰν εἰς τὴν
καρδίαν.

Πολλὰς καὶ μεγάλας θλίψεις ἐδοκίμασεν
ὁ προφητὰναξ Δαβίδ· καθ' ὑπερβολὴν ἐξε-
νοχώρησαν αὐτὸν οἱ ἄδικοι διωγμοὶ τοῦ
Σαούλ· ἐτραυματίσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ
ἄωρος θάνατος τοῦ ἐκ τῆς Βηρσαβεὲ γεν-
νηθέντος αὐτῷ παιδίου· ἐλύπησαν αὐτὸν οἱ
συχνοὶ πόλεμοι τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ· κατέ-
θλιψεν αὐτὸν ἡ καταδρομὴ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἀβεσσαλώμ, καὶ ὁ ἐλεεινὸς αὐτοῦ θάνατος
ἔφερον εἰς αὐτὸν βαθεῖς ἀναστεναγμούς καὶ
πικρὰ δάκρυα· ἔστρεφε τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐν
τῷ καιρῷ τῶν συμφορῶν ἐνθεν ἀκχεῖθεν, ἵνα
εὗρη παρηγορίαν, πλὴν ματαίως ἐκοπίαζε,
διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἐδέχετο πα-

ραμυθίαν· « Ἀπηνήνατο, ἔλεγες, παρακλη-
 » ἦναι ἡ ψυχὴ μου » (1). Ἄλλ' ἐνθυμήθη,
 λέγει, τὸν Θεόν « Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ ».
 Τί τοῦτο σημαίνει; αὐτὸς πάντοτε εἶχεν ἐν
 τῇ μνήμῃ αὐτοῦ τὸν Θεόν· διὰ τί οὖν λέ-
 γει, ὅτι τότε ἐμνήσθη τοῦ Θεοῦ, ὅτε ἡ ψυχὴ
 αὐτοῦ οὐκ ἐδέχετο παρηγορίαν; Διότι τότε,
 ἐν τῷ καιρῷ τῆς θλίψεως αὐτοῦ, ἐξηρεύνη-
 σεν ἀκριβέστερον τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ οικονο-
 μούμενα διὰ τῶν θλίψεων· « Ἐν ἡμέρᾳ
 » θλίψεώς μου, λέγει, τὸν Θεόν ἐξεζήτη-
 » σα » (2). Ἐρευνήσας δέ, ἐπληροφορήθη,
 ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν αὐτῷ τὰς θλίψεις,
 ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶ πανάγαθος πατήρ, ὅτι ὁ
 Θεός, ὁ βλέπων τὰ μέλλοντα, καθὼς καὶ
 τὰ παρόντα, οἰκονομεῖ πρὸς τὸ συμφέρον
 ἡμῶν τὰ πάντα· ἡ τοιαύτη δὲ πληροφορία
 οὐκ ἠπάτησεν αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησεν ἔργον
 θαυμάσιον· « Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν
 » Θεόν ἐξεζήτησα, ταῖς χερσί μου νυκτὸς
 » ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην ».
 Ἐξεζήριζωσε δηλαδὴ τὴν θλίψιν, καὶ ἔφερεν
 εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὴν ἀγαλλίασιν· διό
 μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης ἐκραύγαζεν· « Ἐ-
 » μνήσθην τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐφράνθην ».

Ποῖος ἄλλος ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον
 ἐδοκίμασεν ἢ ἐλεεινοτέρας συμφοράς, ἢ θε-
 βαιοτέρας ἀνάγκας, ἢ θλιβερωτέρας ὀδύνας
 ἐκείνων, ὅσας ἐδοκίμασεν εἰς ἓνα καὶ τὸν
 αὐτὸν καιρὸν ὁ πολυάθλος Ἰώβ; Πλούσιος
 ἦν ἐκεῖνος, πολύτεκνος, « Εὐγενὴς τῶν ἀφ'
 » ἡλίου ἀνατολῶν » (3), ἐνδοξος, ὑγίης· ἅμα
 δέ, τουτέστιν ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας ἕως ἄλλης
 ἐγένετο πάλμπτωχος, ἄτεκνος, ἰδιώτης, ἀ-
 σθενὴς καὶ κατατετραυματισμένος « Ἀπὸ
 » ποδῶν ἕως κεφαλῆς » (4). Εἰς τοιαύτην
 δὲ κατάστασιν κατήντησεν, ὥστε « Ἐκά-

» θητο ἐπὶ κοπρίας ἐξω τῆς πόλεως, καὶ
 » ἔλαβεν ὄστρακον, ἵνα τὸν ἰχθῶρα ξέη τῶν
 » πληγῶν αὐτοῦ ». Ἦλθον καὶ οἱ φίλοι
 αὐτοῦ πρὸς αὐτόν οὐχὶ πρὸς παρηγορίαν,
 ἀλλ' εἰς προσθήκην τοῦ πόνου τῆς καρδίας
 αὐτοῦ· διότι αὐτοὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν,
 ἤλεγχον αὐτόν ἀυστηρῶς, καὶ ἐξωνείδιζον
 αὐτόν ὡς ὑποκριτὴν καὶ παράνομον· καὶ
 αὐτὴ δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐπεσώρευε θλίψιν ἐπὶ
 τὰς θλίψεις αὐτοῦ, καὶ ἄλγος ἐπὶ τὰ ἄλγη
 αὐτοῦ, πειράζουσα καὶ προτρέπουσα αὐ-
 τόν, ἵνα βλασφημήσῃ. Ποῖον δὲ βάλσαμον
 εὔρηκεν ὁ πανάριστος εἰς τοσαύτας θλίψεις;
 ποῖον ἔμπλαστρον εἰς τοσαύτας πληγὰς;
 ἐσυλλογίσθη ὁ παμμακάριστος, ὅτι ταῦτα
 πάντα ἐκ Θεοῦ εἰσι, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς οὕτως
 ἠὲ δόκησεν· ὅθεν ἔλεγεν· « Ὡς τῷ Κυρίῳ
 » ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο » (5). Ἡ τοιαύτη
 δὲ πληροφορία ἔφερεν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 τὴν ἀνδρίαν, τὴν καρτερότητα, τὴν ὑπο-
 μονήν, καὶ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ τὴν πρὸς
 τὸν Θεὸν εὐχαριστίαν· « Ὡς τὸ Κυρίῳ ἔδο-
 » ξεν, ἐβόα, οὕτως ἐγένετο· εἶη τὸ ὄνομα
 » Κυρίου εὐλογημένον ». Ὡς λόγια σεβάσμια,
 ἁγία, ψυχοσωτήρια· λόγια παρηγορητικά,
 ἰαματικά, χάριτος θείας πεπληρωμένα.

Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων, καὶ πᾶ-
 σης κτίσεως δημιουργέ, « Πᾶσα δόσις ἀγα-
 » θῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστι
 » καταβαῖνον ἀπὸ σοῦ τοῦ πατρὸς τῶν
 » φώτων » (6), δὸς ἡμῖν τοῦτο τὸ δῶρημα,
 ἵνα, ὅταν βασανίζωσιν ἡμᾶς τῆς ἀσθενείας
 οἱ πόνοι, ἢ τυραννῆ ἡμᾶς τῶν συμφορῶν ἢ
 θλίψεις, μὴ βλέπωμεν κάτω εἰς τὴν γῆν, ὡς
 τὰ ἄλογα ζῶα, ἀλλ' ὡς λογικοὶ ἄνθρωποι
 αἴρωμεν ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὄμματα·
 ἀξιώσον ἡμᾶς, ἵνα μνημονεύωμεν, ὅτι σὺ

(1) Ψαλ. 76, 3.

(2) Αὐτ. 2.

(3) Ἰώβ. 1, 3.

(4) Αὐτ. 2, 7, 8.

(5) Αὐτ. 1, 11.

(6) Ἰακ. 1, 17.

εἶ ὁ πατήρ ἡμῶν, ὅστις τοσοῦτον ἠγάπη-
σας ἡμᾶς, ὥστε τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν
ἔδωκας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν (1)· καὶ
ὅτι σὺ ἐξαποστέλλεις καὶ τὴν εὐτυχίαν καὶ
τὴν δυστυχίαν, καὶ τὴν υἰεῖαν καὶ τὴν
ἀσθένειάν, πληροφόρησον τὸν νοῦν ἡμῶν,
ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν ἀποστέλλεις
τάς διαφόρους θλίψεις· καὶ ὅτι πλήττεις,
ἵνα ἰατρεύσῃς, παιδεύεις, ἵνα ἐλεήσῃς· τι-
μωρεῖς, ἵνα δοξάσῃς· θές εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν
τὸ νόημα, ἕπερ ἐνόησεν ὁ μακάριος Ἰωῶ,
ὅταν διὰ τῶν τοσοῦτων θλίψεων τὴν ὑπο-
μονὴν αὐτοῦ ἐδοκίμαζες· ἔβαλε εἰς τὴν ψυ-

χὴν ἡμῶν τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τῆς θείας
προσευχῆς, ἣν ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς ἡμᾶς
ἐδίδαξε.

Μακάριος, ἀδελφοί, ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος,
ὅστις εἰς πᾶσαν θλίψιν αὐτοῦ καὶ φρονεῖ
καὶ λέγει τὰ ἅγια τοῦ Ἰωῶ λόγια· « Ὡς τῷ
» Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο· εἶη τὸ ὄνο-
» μα Κυρίου εὐλογημένον » (2). Μακάριος
ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἰς πᾶσαν θλιβε-
ράν αὐτοῦ περιστάσιν καὶ φρονεῖ καὶ λέγει
τὰ θεῖα καὶ σωτήρια τῆς δεσποτικῆς προσ-
ευχῆς ῥήματα· « Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου
» ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς » (3).

